

Toplum ve Hekim Yayın Kurulu'ndan

Birkaç hafta önce elliiki haftalık bir dönemi daha eski yıl olarak tamamlayıp, yeni yılın ilk haftalarını yaşamaya başladık. 2003, başlarken de ifade edilen "yeni" yıl tanımına uygun yaşandı mı sorusuna yanıt vermek kolay değil.

Seksenli yıllardan itibaren hükümet olan partilerin tümünde aynışmış, DB, IMF kökenli programlarına baktığımızda 2003 hiç de yeni değildi. Ancak emek cephesinin kaybettiklerine bakıldığında "yeni" bir yıld demek gerekiyor. Ellisekiz ve ellidokuzuncu hükümetler parti ve hükümet programlarını bütünüyle uygulama fırsatı buldular. Öncekilerden farklı olarak hem içeride hem de dışındaki işbirlikçileri ile yüzde yüz uyum içinde saldırılarını gerçekleştiriyorlar. Öyle ki uluslararası sermayenin azalan kar oranlarının yükseltilmesine yönelik olarak DB tarafından belirlenip sömürge (çevre kapitalist) ülkelere dayatılan program, ülkemizde de birkaç eksiğinin dışında 2003 yılında tamamlanmış oldu. Bunun için 2003 önceki yirmi yıla göre daha farklı yaşandı ülkemizde.

Kamu yönetimi ve yerel yönetimlerle ilgili düzenlemelerin de iki-üç ay içerisinde yasalaşacağı görüldüğünde, dokunamadıkları alan kalmadı gibi. Üniversitelerle ilgili önceki hükümetler döneminde hazırlanmış yasa tasarısı üzerinde muhalefetin öncülüğünde yürütülen laik/anti laik ikilemine daraltılmış kör dövüşü(yerel yönetim düzenlemelerinde de beraberce benzer yolu izliyorlar) sayesinde üniversiteler de sermayeye AR-GE adıyla peşkeş çekilmek üzere. Çünkü, bilinen o ki meclisteki hükümet dışındaki partinin programında da yapılmak istenenler üç aşağı beş yukarı aynı şeyler. Öncekilerin genellikle ertelemeyi tercih ettikleri sağlık alanı da bu hükümetin başlıca saldırı alanı oldu. Ertelemeyi tercih ediyorlardı. Çünkü, sağlıkla ilgili yapılacak uygulamalar yalnızca o sektörde çalışanları değil toplumun büyük çoğunluğunu etkileyecek uygulamalardı. İkinci olarak ta sağlık, toplum tarafından henüz diğer kamusal hizmet alanları gibi "kamusal olması zorunlu değil, parası olan alır" şeklinde algılanmaya başlanmamıştı. İdeolojik müdahalenin başarısız olduğu alanlardan biriydi de denebilir. Onun için, bu alana yönelik hak gasplarından sonra geniş toplum kesimlerini ittifak içinde hükümete ve uygulamalarına karşı çıkarken görmek büyük olasılıktı. Ancak beklenen henüz gerçekleşmedi. TTB, kamuoyunda da büyük yankı bulan 5 Kasım tarihli GöREV eylemi ile işe "yalnız" başladı, ya da hem sağlık emekçileri hem de kamuoyu "yalnız" olarak algıladı, ardından KESK üzerinden 10-11 Aralık eylemi, hemen peşinden de yine TTB'nin 24 Aralık tarihli ikinci GöREV eylemi. Öncelikle, üç eylemin de kendi alanları için başarılı ve büyük eylemler olduğunu kabul etmeliyiz. Ancak, bu eylemlerin emekçi sınıfların tümünü ilgilendiren ve sonuçlandırılmak üzere olan saldırılar karşısında yapıldığını düşündüğümüzde ve toplumsal muhalefetin sağlık ve sağlık sektörü ile ilişki kanallarının niteliği ve niceliğine bakıldığında eksikli olduğunu söylemek gerekiyor.

Başarı, top yekun saldırıya top yekun ve sonuç alıcı karşı koyuşun örgütlenmesi ile ulaşabileceğimizi görmek ve gereğini yapmamızla yakından ilişkili. Nesnelliğimize doğru yerden bakıldığında ve okunduğunda potansiyelin varlığı tartışma kaldırmayacak netlikte görülüyor. Gereksinimimiz söz konusu potansiyeli kinetiğe dönüştürecek önderlik(ler). Dileğimiz ve umudumuz 2004'ün de tarihe bizlerin "yazacakları" ile yalnızca ülkemiz değil dünya ülkeleri adına da "yeni" bir yıl olarak geçebilecek olmasında.

2003'ün son sayısının ilk yazısı, 2000 yılında yürüttüğümüz "TTB Önceliklerini Tartışıyor" çalışmalarımızın bir devamı olarak da değerlendirilebilecek, kapsamlı bir makale. Çalışmayı Ata Soyer arkadaşımızın koordine ettiği. TTB yöneticiliği yapmış arkadaşlarımıza gönderdiğimiz sorulara gelen yanıtlarla birlikte 1990'ların başlarına kadar olan süreç, tartışmalar ve yaşananlarla birlikte aktarılıyor.

Sağlık Hizmetleri yazı grubumuz oldukça zengin. Aile doktorluğu/hekimliğinin ne olduğunu tarihsel sürecini ve ülke örneklerini de kapsayacak şekilde bizlere aktaran İlker Belek ve Bülent Kılıç arkadaşlarımızın yanı sıra aynı konuda iki mektubu da sizlerle paylaşıyoruz. Necati Dedeoğlu yazısında Sağlık Bakanlığı uygulamalarını değerlendirirken alternatifini de tanımlıyor. Bu yazının ardından gelen iki çevirimiz var. İlki birinci basamakta koruyucu sağlık hizmetlerinin sunumu için zaman olmadığını saptayan bir araştırma. Diğeri de kapitalizmin insana düşmanlığını sağlık sektörü üzerinden, ABD örneği ile ortaya koyan V.Navarro'nun tıp öğrencilerine yaptığı konuşma metni.

Tıp eğitimi konusunda biri çeviri olan iki yazımızın bugüne kadar konuyla ilgili bilgilerimize ekler sunacağını düşünüyoruz.

Son iki yazımızdan ilki Aysel Yurtsever arkadaşımızın, tıbbi teknolojinin perde arkasını bizlerle tartışıyor. Diğeri ise konuyla ilgili önceki yazılardan anımsayacağınız Umur Gürsoy arkadaşımızın. Halk sağlığı alanında dergiciliğin nasıl olması gerektiği ile ilgili görüşlerini bizlerle paylaşıyor.

Bu sayımızı 2003 yılı dizini ile tamamlıyoruz. 2004'ün ilk sayısı için Yoksulluk ve Sağlık konulu dosya hazırlığımız tamamlanmak üzere.

2004'ün hem bizler hem de tüm dünya için yeni olması dileğiyle, sevgi ve dostluğumuzu iletiyoruz.